

až 1995 bol predsedom predstavenstva akciovej spoločnosti Považský cukor v Trenčianskej Teplej, v rokoch 1995–1997 pôsobil ako člen predstavenstva Šurianskeho cukrováru, a. s. Šurany. V roku 1986 sa stal členom Vedeckého výboru, Administratívneho výboru a viceprezidentom medzinárodnej cukrovarníckej organizácie Commission Internationale Technique de Sucrerie (C.I.T.S.) Výpočet inštitúcií, ktoré si považovali za česť menovať ho do svojich vedeckých rád a odborných orgánov, je však oveľa väčšia a zahŕňa aj také

krajiny, akými sú Rakúsko, Nemecko, Taliansko, či Poľsko. Všade tam ho nielen dobre poznali, ale vážili si aj jeho morálno-vôľové, odborné a ľudské vlastnosti. Obdržal tiež množstvo domácich i zahraničných vyznamenaní a ocenení, ktoré si veľmi vážil.

„Ak nemáme prešlapovať na mieste, musíme rozvíjať odbornú komunikáciu. Tá však nemôže byť iba výsadou vedy, ale všetkých, ktorí ovplyvňujú výrobné a technologické procesy v cukrovarníctve i celom potravinárskom priemysle“, povedal profesor Dandár pred necelými 20 rokmi v rámci diskusií na pôde SAV. Určite nehovoril do vetra, iba svojim kolegom z vedeckej obce tlmočil to, čo cítil a robil v každodennom živote. Úroveň vedeckého poznania chcel neustále posúvať dopredu, pričom mal zároveň na pamäti, že tieto poznatky nemôžu skončiť v pracovných stoloch bádateľov, ale sa musia preniesť do konkrétnej výrobnéj praxe.

Keď básnik pochopil neodvratnú blízkosť smrti, napísal: „Až zomriem, na svete nič sa nestane a nezmení, len ja stratím svoj život. Smrť sa nebojím, smrť nie je zlá, smrť je len kus života ťažkého, čo strašné je, čo zlé je, to umieranie je.“ Vďaka tomu všetci chápeme skutočnosť, že človek je pominuteľný ako všetko na svete, lebo taký je odveký zákon prírody. Smrť patrí k životu, je s ním úzko spojená, predstavuje jeho zakončenie, ale aj pokračovanie. Človek smrťou odchádza, už sa nevracia, neopakuje, ale napriek tomu tu zanecháva vždy niečo po sebe. Je to jeho práca, ktorú robil pre spoločné dobro, ale predovšetkým hodnoty ducha, ktoré zanechal svojim nasledovníkom. A odkaz profesora Dandára je v tomto smere mimoriadne hodnotný a rozsiahly.

Čeť jeho pamiatke!

*Ing. Dušan Janiček, Ing. Ivan Kardoš,
Ing. Radovan Roba, Ing. Róbert Straka*

Na rozlúčenou s profesorom Dandárom

8. zária 2011 jsme se v bratislavském krematoriu rozloučili s panem prof. Ing. Alexandrem Dandárem, DrSc. Jeho náhlý odchod nás všechny zaskočil tak, že se ještě dlouho budeme smířovat s tím, že už není mezi námi.

Při této příležitosti bychom chtěli především vyzdvihnout dlouhodobou úspěšnou spolupráci prof. Dandára s Fakultou potravinářské a biochemické technologie (FPBT) VŠCHT v Praze a jmenovitě s Ústavem chemie a technologie sacharidů. Jako významný pedagog a cukrovarnický odborník a později jako vedoucí katedry Chemie a technologie sacharidů a konzervace potravin STU Bratislava udržoval prof. Dandár nadstandardní vztahy s naším partnerským ústavem, což přispělo k oboustrannému růstu úrovně obou pracovišť. Prof. Dandár byl členem vědecké rady FPBT VŠCHT, členem komisí pro přípravu habilitačních a jmenovacích řízení, řady dalších komisí a poradních orgánů a oponentem

habilitačních, disertačních a diplomových prací. Všechny tyto funkce a pověření vykonával vysoce kvalitně a odpovědně a vždy aktivně přispěl k dalšímu rozvoji daného tématu i celého oboru jak na úseku pedagogickém, tak vědeckém. FPBT ocenila tuto dlouhodobou úspěšnou spolupráci prof. Dandára udělením svého nejvyššího vyznamenaní – pamětní medaile K. N. Ballinga, kterou obdržel od děkana FPBT u příležitosti 70. narozenin v roce 2007.

Příkladná byla aktivita prof. Dandára v navazování odborných kontaktů s představiteli evropského cukrovarnictví. Do nejvyšších kruhů cukrovarnických odborníků byl uveden svým učitelem prof. Jozefem Vašátkem (jehož byl Alexander Dandár zetěm) a tyto kontakty neustále udržoval a rozšiřoval. Jeho zásluhou se k nám opakovaně vraceli na odborné přednášky takové osobnosti, jako byl prof. Schneider, prof. Reinefeld, prof. Mauch a dr. Schiweck z Německa,

prof. Mantovani a prof. Vaccari z Itálie, dr. Polach z Rakouska, prof. Zagrodzki, prof. Zaorska, prof. Iciek a prof. Surowka z Polska a řada dalších. Výborné kontakty měl rovněž s řadou německých a rakouských cukrovarníků z praxe. S prof. Dandárem jsme se podíleli na řadě odborných prací, jejichž publikování v zahraničních časopisech bylo v sedmdesátých letech minulého století umožněno jen díky jeho kontaktům v cizině. S funkcí člena Scientific Committee ESST se téměř symbolicky rozloučil na generálním zasedání, které se konalo v květnu v Bratislavě a kde jsme se s ním naposled setkali. Jméno Dandár ovšem ve zmíněném Scientific Committee zůstává, protože novým členem byl schválen syn prof. Dandára, dr. Richard Dandár, který je v současné době vedoucím manažerem a zástupcem společnosti Südzucker v Moldavsku.

Profesor Dandár se pravidelně se svými kolegy z katedry zúčastňoval všech Cukrovarnických konferencí, kam uváděl především své mladší spolupracovníky a žáky. Nikdo z účastníků konference v Českém Krumlově v březnu 2011 netušil, že se jedná o jeho poslední setkání se širokou cukrovarnickou veřejností. Významně přispěl k propagaci a zajištění kvalitních zahraničních účastníků na mezinárodních konferencích Polysaccharides-Glycoscience, konaných v Praze. Trvalá byla rovněž jeho spolupráce s Výzkumným ústavem cukrovarnickým v Praze, později VUC Praha, při řešení výzkumných projektů a při organizaci kurzů a školení pro cukrovarnické chemiky a technology. V neposlední řadě se prof. Dandár úspěšně podílel jako člen redakční rady časopisu Listy cukrovarnické a řepařské jak na publikační, překladatelské a recenzní činnosti, tak i na koncepční práci tohoto časopisu.

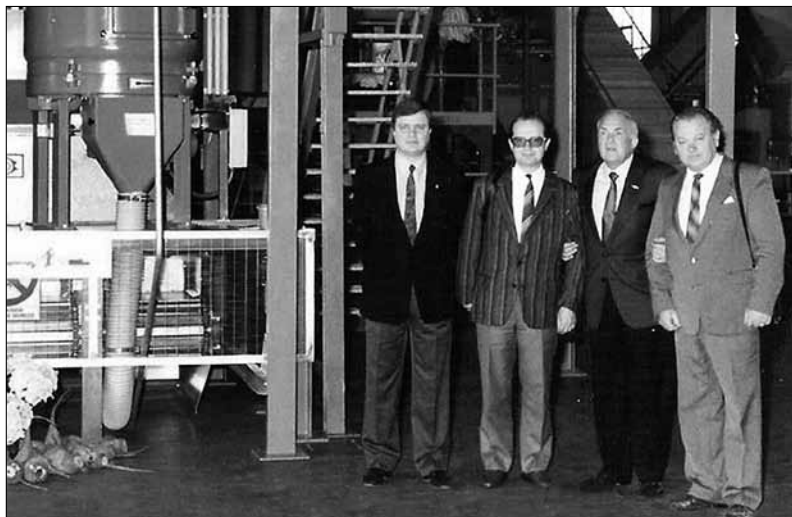
Slovy a větami se těžko dá vyjádřit vše, co jsme si nestačili s prof. Dandárem vyříkat a co jsme ještě plánovali společně vykonat. V naší mysli ale zůstane stále ten usměvavý, starostlivý, aktivní, pracovitý a společenský „Šaňo“, s nímž a s celou jeho rodinou nás dlouhodobě spojovaly, vedle cukrovarnického výzkumu a vysokoškolské pedagogiky, především upřímné přátelské a kamarádské vztahy. Když takový člověk odejde, tak nám všem bude velmi chybět.

prof. Ing. Pavel Kadlec, DrSc.

prof. Ing. Zdeněk Bubník, CSc.

Ing. Evžen Šárka, CSc.

Ing. Jaroslav Gebler, CSc.

A. Dandár (první zprava) na konferenci firmy Reggiani v italské Parmě (1990)

Česká a slovenská delegace na 22. Generálním zasedání CITS, Madrid 2003 (zleva P. Kadlec, A. Dandár, D. Kuciak a Z. Bubník)

Prof. Dandár na zasedání Slovenské spoločnosti pre poľnohosp., lesnícke, potravinárske a veter. vedy pri SAV v Nitře 2010, kde obdržel cenu za celoživotní dílo